

#CATALUNYALLIBERTAT

ESPECIAL DIADA. Pàgines 4-19

Tornem-hi

L'independentisme mesura la seva força mobilitzadora en una Diada marcada pel manifest crític de l'ANC i la divisió en el govern

#CATALUNYALLIBERTAT

ESPECIAL DIADA. Pàgines 4-19

Tornem-hi

L'independentisme mesura la seva força mobilitzadora en una Diada marcada pel manifest crític de l'ANC i la divisió en el govern

PUNT DE VISTA

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

Consell de lectors

Feu-nos arribar les opinions, els suggeriments i les consultes que desitgeu sobre el nostre projecte editorial i els nostres productes a conselldelectors@elpuntavui.cat. Tots els contactes rebran resposta de la direcció.

EL PUNT AVUI*

Edita: Hermes Comunicacions SA
<http://www.elpuntavui.cat>
972 18 64 00. Falgàs, 13. 17005. Girona

De set en set

Marina Llansana Rosich

Unit, alegre i combatiu?

Avui celebrem una diada amb regust agredolç. La il·lusió i l'empenta dels primers anys de mobilitzacions massives han acabat derivant en un malhumorat intercanvi de retrets entre independentistes. Actes que eren punts de trobada han esdevingut espais de desunió.

Enguany farà cinc anys del referèndum de l'1-O. Va ser l'objectiu compartit que va unir la major part de la societat catalana, entitats, partits i institucions. I és aquesta unitat la que s'ha de recuperar: la unitat al voltant d'una estratègia, d'un projecte, d'una fita, d'un objectiu polític. Només així, només si hi ha una causa comuna, el moviment independentista es podrà tornar a aplegar per treballar plegats conquerir-la.

És urgent, doncs, que ens posem d'acord en l'estratègia. Que cada partit expliqui sense embuts quina és la seva proposta per aconseguir l'autodeterminació, i que ho faci tractant la ciutadania com a persones adultes que som: amb honestedat, posant sobre la taula la viabilitat, les contradiccions i els riscos que cada proposta comporta, perquè puguem escollir a les urnes una proposta guanyadora i tornar a treballar plegats per l'estratègia que generi més consens. No s'hi val boicotejar les propostes dels altres sense proposar cap alternativa.

Tant de bo que aquest sigui l'últim Onze de Setembre de desorientació i recuperem l'esperit de les grans mobilitzacions que ens van projectar arreu del món com el poble unit, alegre i combatiu que va descriure Andrés Bello.

EDITORIAL

Mobilitzem-nos (malgrat tot)

■ La Diada era des de fa anys l'última barrera on tots els independentistes se sentien concen- nits en la defensa d'uns drets que anaven més enllà de sigles o partits. Que aquest fràgil equilibri entre la societat civil i la política hagi saltat pels aires no nega la major. Les manifestacions, algunes de milionàries, que fa més de deu anys que es viuen al país l'Onze de Setembre han estat un dels grans motors en la lluita de més de la meitat dels catalans per assolir, com a mínim, el dret a decidir el propi futur. Allò que fins i tot reclamava, literalment, l'ara cap d'estat espanyol: "Catalunya serà el que els catalans vulguin que sigui." Heus aquí la gran mentida de la presumpta democràcia espanyola, que ha em-

presonat polítics i líders de la societat civil i n'ha enviat d'altres a l'exili en nom de la unitat espanyola.

Els carrers seran sempre nostres proclamaven no fa pas massa. I, en dies com avui, ho han de continuar essent. Els polítics i partits que se'n desdiguin, pels motius que sigui, tenen el dret a no ser-hi. Això sí, les escridassades a president, consellers i d'altres càrrecs dels propis votants o dels ciutadans en general van amb el càrrec, més enllà que l'ANC hagi fet una convocatòria crítica amb els actuals dirigents de la Generalitat i la seva aposta pel diàleg amb el govern espanyol. Certament, a banda dels indults, no sembla que la negociació hagi donat resultats tangibles

des de l'arribada de Pere Aragonès a la presidència. Un exemple més el tenim en el drama de rodalies i el caos provocat divendres. No són problemes que s'arreglin d'un dia per l'altre però el traspàs no hi és ni se l'espera. Junts, a diferència d'ERC, ha pres la decisió contrària. Avalar el manifest de l'ANC, tot i que és corresponsable del govern i fa una crida directa a la mobilització. Són contradiccions que els votants hauran de validar quan arribin les conteses electorals. Més enllà d'aquest partidisme de baixa estofa, Catalunya necessita avui una gran mobilització per demostrar que, malgrat tot, el moviment independentista no es rendeix ni en el seu pitjor moment dels últims deu anys.

La foto

Guerra i pau. Els ciutadans de Moscou celebren els 875 anys de la fundació de la ciutat, mentre l'exèrcit de Putin continua en plena invasió a Ucraïna ■ EFE / MAXIM XIPENKOV

La frase del dia

Pere Aragonès

PRESIDENT DE LA GENERALITAT

“És important posar en valor que estem aconseguint retornar el conflicte cap a la política”

Keep calm

N'hi ha que afrontem les dificultats... amb dificultat. I això que tinc gravada aquella consigna dels *boy scouts*: "L'escolta somriu i xiula davant les dificultats." No és fàcil. Hi ha molta gent admirable però que té la virtut de resistir i persistir davant les calamitats inherents a aquesta vall de llàgrimes. Vaig tenir el privilegi de tractar (ja molt gran) el poeta cerberí Jaume Ferran, l'ajudant de càtedra d'Eugeni d'Ors a Madrid i el més catalanista de la famosa generació de poetes dels cinquanta. Ferran, hispanista durant dècades a universitats dels EUA, estudis d'Ezra Pound i de Yeats, mentor decisiu per a la carrera de l'editora

Esperit Ferran

Miquel Berga

Carme Balcells, traductor al castellà de Foix i Carner, era un home pont entre la cultura catalana i la hispànica. La cronologia política del país, però, sempre el va agafar amb el peu canviat i aquest fill predilecte de Cervera va acabar amb la sensació que era un estranger a tot arreu, inclòs a la seva Catalunya. La major part de la seva poesia és en castellà, però els darrers anys va publicar llibres –com el deliciós *Memòries de ponent*– en català. En qualsevol trobada projectava una empenta mig angelical, mig màgica, sempre entusiasta. Potser per això Carlos Barral escriu a les seves memòries que, quan apareixia en Jaume Ferran, tenia la sensació que

acabava d'arribar "un personatge sortit d'una novel·la". Era l'esperit del poeta. Un dia, octogenari i molt castigat per diverses malalties, el vaig portar en cotxe pels camps de la Segarra. Vam parlar-nos per beure en una font, però quan vaig sortir del cotxe l'home havia desaparegut. No el veia enlloc. Vaig donar la volta al cotxe i me'l vaig trobar a terra, de bocaterrosa, tan llarg com era. Havia caigut en intentar baixar. Amoinat vaig voler ajudar-lo a incorporar-se, però el poeta, davant l'evident dificultat va optar per "somriure i xiular". "No, no" va dir-me, "no és res". "Estava observant aquestes floretes de prop." L'esperit Ferran.

HERMES COMUNICACIONS SA

President Editor: Joan Vall Clara. **Vicepresidents:** Emili Gispert i Toni Muñoz. **Administració:** Carme Bosch. **Comercial:** Eva Negre, Maria Àngels Taulats, Josep Sánchez i Eduard Villacé. **Recursos Humans:** Miquel Fuentes. **Serveis:** Lluís Cama. **Webs i Sistemes:** Josep Madrenas.

Director: Joan Vall Clara. **Direcció:** Toni Brosa, Susanna Oliveira, Toni Romero, Xevi Sala, Anna Serrano i Lluís Simon (Opinió i Sèries), Irene Casellas, Sara Muñoz, Carles Sabaté (Grans Formats); David Brugé (Nacional), Dolors Bellés (Europa-Món), Xevi Castellón (Cultura), Anna Puig (Comarques Gironines). **Caps d'àrea:** Francesc Espiga (Nacional), Anna Balcells (Europa-Món), Guillem Vidal (Cultura i Espectacles) i Núria Astorch (Comarques Gironines). **Caps de secció:** Teresa Márquez (Nacional), Raül Garcia (Europa-Món), Maria Palau (Cultura), Ure Comas (Comarques Gironines), Montse Martínez (Apunts), Marcela Topor (Catalonia Today), Jordi Taulats, Aureli Rodríguez i Ramon Buch (Disseny), Manel Lladó (Fotografia), Quim Puigvert (Llengua) i Jaume Batchellí (Producció). **Corresponsal a Madrid:** David Portabella.

A la tres. Anna Puig / apuig@elpuntavui.cat / @annapuig

La força de l'independentisme

La bilis dialèctica que supura en moltes ocasions a les xarxes socials, sortosament, no és un reflex real de la comunitat independentista. Tampoc les llastimoses disputes entre els partits que teòricament lideren el moviment. Ni algunes de les declaracions potineres que sentim en tertúlies mediàtiques. Són la part cridanera. El que es viu i se sent al carrer és menys sorollós i polèmic. Però és el veritable element de ponderació. I té la força per, en un moment donat, posar els punts sobre les is. Així va passar el 2010, amb un moviment ciutadà sense aturador que va empènyer els partits polítics a iniciar l'anomenat Procés.

El desencís i la decepció envers el que ha acabat passant els darrers anys no es pot negar. És una evidència clamorosa. Però, alhora, els ciutadans han demostrat una fidelitat i una resiliència que és a prova de foc. La força del movi-

“Els ciutadans han demostrat una fidelitat i resiliència a prova de foc. És el veritable element de ponderació

ment independentista es demostra a les urnes. L'1-O i les cites electorals anteriors i posteriors en són un clar exemple. Fins a arribar a un inimaginable 52%. I la força també es demostra al carrer, plantant cara a la repressió. De mostres de valentia ciutadana en tenim

a pilons. I només una pandèmia mundial i sense precedents ha estat capaç de trencar-nos el ritme i de recloure'ns a casa.

Tot això és bo tenir-ho present tal dia com avui, Onze de Setembre. Sobretot enguany, enmig d'aquest ambient boirós i enrarit per declaracions i contra-declaracions, per disputes estèrils sobre quin partit la té més llarga i per lliçons immodestes del que és ser un bon independentista. No seré pas jo qui pontificarà sobre si cal anar o no a la manifestació de l'ANC a Barcelona. Que cadascú faci el que li demani el cos i la consciència. És evident que una assistència multitudinària carrega d'energia i d'arguments. I, a més, exaspera l'unionisme, que ja fa temps que frisa per donar el moviment per mort i enterrat. Omplir els carrers és l'essència de l'independentisme català. Ho hem fet sempre. Mal pesi a molts.

El lector escriu

Les cartes adreçades a la Bústia han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número de telèfon i número de carnet d'identitat o passaport. Així mateix, cal que no superin els mil caràcters d'extensió. El Punt Avui es reserva el dret de publicar-les i escurçar-les. No es publicaran cartes signades amb pseudònim o amb inicials. Els textos s'han d'adreçar a bustia-catalunya@elpuntavui.cat

Presidents del deu al zero

Si em veiés obligat a puntuar els presidents de Catalunya des de la implantació d'aquesta democràcia de fira el més mal valorat i considerat seria el president Aragonès. Moltes són les raons per merèixer aquesta puntuació, fidel reflex d'unes polítiques allunyades dels interessos de Catalunya. El president Quim Torra el va patir lacerant els seus sentiments i estima vers Catalunya. Mentir no sols és no dir la veritat, sinó silenci punyents sabent que estàs malvenent una falsa imatge. Ara com a president està fent exactament el mateix amb el país amb excuses de mal perdedor. La manifestació de l'Onze de Setembre alguna institució l'havia d'organitzar i, com any rere any, l'ANC amb el suport d'altres entitats ho ha fet. Si algú va en contra dels partits és Esquerra per por a una rebregada i una xiuladissa rècord. La puntuació d'acord amb els seus mèrits és la següent: Pujol un deu, Maragall un vuit, Mas un deu, Montilla un zero com Zapatero, Torra un nou i Aragonès de moment en la línia de Montilla. L'Esquerra dels meus avantpassats va morir el dia que ens va deixar l'Heribert Barrera. Els ocupes han aconseguit el poder gràcies al tàndem Bel-Chacón que els van apla-nar el camí.

PERE MANUEL GIRALT
Sant Just Desvern (Baix Llobregat)

Sense unitat no hi ha res

Sense unitat dels partits independentistes la Diada perd força, i no precisament per la gent que hi anirà. La falta d'unitat política independentista desdii d'una celebració reivindicativa del que es vol aconseguir, si en realitat l'objectiu és la independència. El govern de Madrid fa passar amb raons i cançons, amb la taula de diàleg, per això cal unitat de criteri no tan sols en això, sinó en tot; amb les formacions independentistes. Això val tant per governar com per assolir objectius bàsics socials, econòmics..., com perseverar amb l'amnistia, diàleg, referèndum i denúncia constant de la repressió en els organismes internacionals. Per altra banda, no s'ha de perdre de vista el que deia un historiador, després d'haver fet una anàlisi històrica de les nostres reivindicacions nacionals i de les nostres perdudes llibertats: "La lluita pel dret a decidir és un procés de llarg abast que és irreversible, ací arreu, com en el seu moment ho va ser pels drets civils." I el que no s'aconsegueixi avui les noves generacions ho faran demà.

JAUME CAMPÀS
Caldes de Montbui (Vallès Oriental)

Les cares de la notícia

VOLUNTARI DE L'ANC

Daniel Carulla

Sempre hi són

Aquest és un pugen extensiu a tots els voluntaris de l'ANC i altres organitzacions que fan possible les grans manifestacions que hem vist cada any per la Diada. Que la trobada d'avui s'hagi vist enfangada per la polèmica entre l'Assemblea i una part del govern no resta cap mèrit al seu esforç.

PRESIDENTA DE LA LLIGA FEMENINA

Beatriz Álvarez

Un inici 'interruptus'

El començament de la nova lliga de futbol professional femení, que prometia grans avenços en tots els sentits, s'ha hagut d'ajornar pel primer gran conflicte de la presidenta amb les àrbitres de la competició, que depenen de la federació espanyola i demanen millors condicions.

DIRECTORA DE CINEMA

Elena Martín

Risc i ambició

La directora i actriu barcelonina roda *Creatura*, el seu segon film, un drama ambientat a la Costa Brava que gira entorn de temes sovint tabú, com la repressió sexual i el rebuig després d'una ruptura. La parella protagonista del film intenta sobreviure a la pèrdua de desig de la dona.

De reüll

Al cap de poques hores, en el plujós cel londinenc, emmarcant la silueta del Palau de Buckingham va aparèixer un perfecte arc de Sant Martí, potser per recordar als anglesos el camí que la seva reina havia iniciat però també que l'eternitat, si existeix, és un negociat celestial. Una corona real es manté al cap d'una àvia anglesa de 96 anys, no perquè hi hagi una aurèola màgica que magnifica la realitat, la mateixa que el dia de la seva coronació va convertir en gairebé una deessa una tímida mare de família de 25 anys. No és unció divina. Se'n diu reinventar-se per sobreviure i ho explica molt bé un documental de Netflix sobre la història dels

Camil·la

Gemma Busquets Ros

Windsor, arran del trauma que els va suposar la Revolució Russa —el tsar era cosí del rei Jordi V— planifiquen el futur, el "Déu salvi Sa Majestat" a llarg termini; no a cinc anys vista com uns estalvis al banc, sinó en *tempus* generacionals. Quan va morir Diana, algú va escriure que en tots els contes de fades hi ha una madrastra. I Diana la tenia. I el príncep, una amant que serà reina. No és que el conte hagi canviat sinó que és una nova era, la que a palau fa dècades rumien i gesten perquè la corona no caigui. I com un últim cop d'efecte, gairebé un truc màgic, l'arc de Sant Martí es va dibuixar al cel perquè els súbdits, bocabadats, creguessin per últim cop en les reines.

Nacional

Aragonès proclama que es votarà tard o d'hora

En el seu discurs de la Diada, defensa la via política per desencallar el conflicte amb l'Estat

La batalla que enfronta ERC i Junts aquesta Diada

El moviment independentista es troba més dividit que mai i sense cap projecte

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

És l'hora del carrer

POLS • En un clima polític enrarinat i enverinat entre els partits, el grau de mobilització a la Diada marcarà l'estat de salut de l'independentisme **ABSENTS** • El govern estarà representat per consellers de Junts perquè Aragonès i ERC consideren que s'ataca l'executiu **TOTS** • L'ANC diu que és per a tots els qui volen la independència

Jordi Alemany
TERRASSA

Sense inscripcions prèvies, amb un clima enrarinat sense precedents en una dècada, amb els principals partits independentistes tirant-se els plats pel cap i amb un govern exhibint com mai una divisió estratègica de com afrontar les relacions amb l'Estat espanyol, el sobiranisme afronta la Diada d'avui com una prova de foc, com una consulta al metge de capçalera que n'avalui l'estat de salut. La temperatura que es desprengui des de l'avinguda Paral·lel fins a la del Marquès de l'Argentera serà el termòmetre a què s'hauran d'agafar els responsables polítics per definir el rumb dels propers anys. El clima enrarinat, la divisió i els retrets permanents entre ERC, Junts i CUP en la legislatura del 52% posaran a prova la força del carrer en una manifestació que per l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) ha de suposar "el desvetllament" que faci possible "posar data a un nou embat" amb l'Estat espanyol per fer efectiva la República catalana, "a tot estirar el 2025".

Un missatge crític reco-

Les frases

“No tindria sentit que fos allà quan es va contra el govern que presideixo”

Pere Aragonès
PRESIDENT DE LA GENERALITAT

“La manifestació és per a tothom qui vulgui la independència com, de fet, ha estat sempre”

Dolors Feliu
PRESIDENTA DE L'ANC

“En comptes d'enfadar-nos, hem de prendre nota”

Jordi Turull
SECRETARI GENERAL DE JUNTS

llit en el manifest de la convocatòria, ja conegut des de fa setmanes i certament dirigit en bona mesura als partits independentistes, ha destapat la caixa dels trons, aquests darrers dies, i ha trencat l'adhesió unitària a la manifestació que s'havia produït la darrera dècada arran de la pregonada passada de ribot a l'Estatut. Però, de missatges crítics

als polítics, l'ANC n'ha llençat gairebé en totes les convocatòries, accentuant-se les darreres, després de l'1-O del 2017. Abans, el 2014, Carme Forcadell ja havia reclamat al president Artur Mas que “posés les urnes” i després, pendents de la sentència del Tribunal Suprem del 2019, ja es van fer proclames a la unitat, repetides en l'atípic Diada de la pandèmia de l'any següent i en la de l'any passat, amb Elisenda Paluzie, demanant al president Pere Aragonès que fes la independència.

Cinc anys després del referèndum i amb totes les crides a la unitat sense resposta i sense horitzó sobiranista més enllà dels fruits que pugui donar la tan criticada taula de diàleg, els carrers dictaran avui sentència. És una incògnita saber quina serà la consigna que se sentirà més, si realment seran els polítics d'aquí els qui més rebran o si es reproduiran les xiulades que van rebre Aragonès i altres membres d'ERC, com ara Oriol Junqueras. En qualsevol cas, no s'adreçaran al president, que ha declinat assistir-hi —sí que anirà als actes de la Festa per la Lli-

bertat d'Òmnium, al passeig Lluís Companys— ni a cap dels consellers republicans. ERC veu en el manifest un atac i una esmena a l'acció de govern, i el cap de l'executiu ja va deixar clar que “no tindria sentit que fos allà quan es va contra el govern” que presideix. L'ANC, en boca de la presidenta Dolors Feliu, com recollia l'entrevista publicada aquest dijous al diari, no volia furgar més en les discrepàncies, però reclamava un canvi en el rumb “autonomista” que, al seu parer, s'havia

L'ANC torna a apostar per una manifestació en moviment

implantat en el partit i la necessitat d'impulsar una llista cívica si no es produïa. A la vegada, refusava que l'entitat hagués perdut transversalitat.

El clima de guerracivilisme entre els partits independentistes s'ha agreujat amb bona part de Junts —Jordi Turull, Jordi Sánchez, Josep Rius, Jordi Puigneró i l'expresident Carles Puigdemont, entre

d'altres— posant en qüestió les crítiques d'ERC a la manifestació i amb la CUP acusant els dos partits de govern de “desmobilitzar la gent” amb “polèmiques supèrflues”. El clima, però, no s'ha empeltat en les relacions entre l'ANC i Òmnium, i aquesta última ha fet pinya demanant la participació en la manifestació sent congruent amb el fet d'haver participat en la presentació del recorregut el passat 26 de juliol.

Diada de simbolisme

La diada del “Tornem-hi per vèncer. Independència”, el lema imprès a les samarretes negres, s'iniciarà, com és habitual, a les 17.14 hores. Al simbolisme horari commemorant la caiguda de Barcelona en mans de les tropes borbòniques el 1714 se sumarà enguany el del recorregut des de l'avinguda del Paral·lel, passant pel moll de la Fusta i el passeig d'Isabel II fins a l'avin-

guda Marquès de l'Argentera, per acabar davant de l'estació de França, on hi haurà l'escenari. Una ruta plena de monuments i edificis emblemàtics del “colonialisme” espanyol, com ara el monument de Colom i la capitania general.

L'ANC torna a apostar per una manifestació en moviment que, depenent de l'assistència, poc podrà avançar, ja que des del final del Paral·lel, a la plaça de les Drassanes, fins a l'escenari a l'estació de França no arriba ni al quilòmetre i mig. Per organitzar els assistents de manera ordenada, sobretot els qui arribaran de les territorials de l'entitat, hi haurà una zona de concentració prèvia al llarg de l'avinguda Paral·lel des del carrer Sant Antoni, que s'ha dividit en deu trams, com es pot veure al gràfic; a cadascun se li han assignat les territorials que han d'acollir. S'aconsella que la gent co-

L'APUNT

Una data per a la reflexió

Emma Ansola

Avui fa deu anys que es va iniciar amb força el procés independentista amb la manifestació del 2012 i aviat farà cinc anys que va culminar amb els fets d'octubre. Els experts assenyalen que ja és un període de temps amb prou distància per començar a disposar d'una certa visió del que ha estat el procés i fer-ne una certa avaluació des del punt de vista periodístic i acadèmic.

Potser seria una bona manera per tal que la política trobi el consens i un full de ruta que permeti el treball conjunt, i més ara que arriba una agenda atapeïda en què la recerca de solucions a la crisi energètica i econòmica haurà d'ocupar el màxim de dies i hores dels governants i, per això, cal desfer l'encanteri i omplir de contingut les proclames.

Diada 2022

La ciutadania serà convocada a les 16.30 h a l'avinguda del Paral·lel, repartida en seccions segons la seva procedència:

Tram 10 | Assemblees emissores: Vallès Occidental | Assemblees acollidores: L'Hospitalet de Llobregat i les Corts / **Tram 9** | Assemblees emissores: Alt Camp, Conca de Barberà, Tarragonès, Montsià, Baix Ebre, Terra Alta i Ribera d'Ebre | Assemblees acollidores: Poble Sec i Sants-Montjuïc / **Tram 8** | Assemblees emissores: Empordà | Assemblees acollidores: Dreta de l'Eixample i Fort Pienc

/ **Tram 7** | Assemblees emissores: Gironès, Selva, Garrotxa i Pla de l'Estany | Assemblees acollidores: Esquerra de l'Eixample i Sant Antoni / **Tram 6** | Assemblees emissores: Maresme | Assemblees acollidores: Sant Andreu i Nou Barris / **Tram 5** | Assemblees emissores: Garraf, Penedès, Baix Camp i Priorat | Assemblees acollidores: Sarrià-Sant Gervasi i Horta-Guinardó / **Tram 4** | Assemblees emissores: Baix Llobregat, Segrià, Noguera, Garrigues, Pla d'Urgell, Urgell i Segarra | Assemblees acollidores: Sagrada Família i Sant Martí / **Tram 3** | Assemblees emissores: Osona, Ripollès, Anoia, Solsonès, Bages, Berguedà i Moianès | Assemblees acollidores: Gràcia / **Tram 2** | Assemblees emissores: Alta Ribagorça, Val d'Aran, Alt Urgell, Cerdanya, Pallars i Vallès Oriental | Assemblees acollidores: Badalona, Sant Adrià i Santa Coloma / **Tram 1** | Assemblees emissores: Catalunya del Nord, Països Catalans i Catalunya Exterior | Assemblees acollidores: Ciutat Vella i Barceloneta

A les 17.14 h començarà a caminar la manifestació en direcció a l'estació de França, on està previst que la capçalera arribi a les 18.30 h, just quan començaran les intervencions de l'ANC, Òmnium i l'AMI.

L'acte es clourà a les 19.30 h.

La capçalera de la manifestació de l'any passat ■ JOSEP LOSADA

xifres. I podria ser perfectament factible tenint en compte que, la darrera setmana i amb l'esclat de tota la polèmica entre els partits, havien augmentat un 50% les reserves del nombre d'autocars i ja se superaven els 150.

Més actes

A banda de la manifestació, l'ANC també ha mobilitzat les assemblees exteriors entre ahir i avui, amb actes a Bèlgica, els Països Baixos, Anglaterra, l'Estat francès, els Estats Units i Mèxic. A Barcelona, avui també hi haurà un punt d'informació al final de la Rambla específic per a estrangers i d'acreditació per als convidats de delegacions exteriors a la capçalera de la manifestació, que tindrà representants d'Euskadi, Galícia, Castella, Flandes, el Rif, la Cabília, Portugal, el Sàhara, Ucraïna, el Vèmet, Biafra, el Xinjiang, el Kurdistan, i Còrsega.

El final de la manifestació coincidirà amb els concerts d'Els Pets, Roba Estesa i Lildami que Òmnium organitza en al seva Festa de Llibertat al passeig Lluís Companys, amb activitats des de dos quarts d'onze del matí.

L'esquerra independentista farà quatre actes centrals a Girona, Lleida, Reus i Barcelona. A la capital catalana, s'iniciarà, a dos quarts de set, a plaça Urquinaona i acabarà a la plaça Comercial. ■

menci arribar als punts de trobada cap a dos quarts de cinc de la tarda. Tot i això, des de quarts de deu del matí, l'Assemblea tindrà un put informatiu als jardins de les Tres Xemeneies. Com en anteriors edicions, s'habilitaran una zona per a persones amb capacitats diverses

davant de l'estació de França per poder seguir els parlaments i punts lila de prevenció i denúncia d'agressions masclistes o LGTBfòbiques.

La previsió és que, a les 18.30 h, la capçalera hagi arribat al punt final i pugui començar l'acte polític, que durarà uns qua-

ranta minuts i que conduiran les actrius Carme Sansa i Pepa Arenós i també comptarà amb l'actuació musical de Quim Vila. Els parlaments aniran a càrrec del vicepresident de l'ANC, Jordi Pesarodona; de Jordi Gaseni, president de l'Associació de Municipis per la In-

dependència (AMI); del president d'Òmnium Cultural, Xavier Antich, i, finalment, de la presidenta de l'ANC, Dolors Feliu. L'acte s'acabarà amb *El cant dels segadors*.

Oblidades les restriccions provocades per la pandèmia de la covid-19 del 2020, que van obligar

a organitzar fins a 131 concentracions estàtiques arreu del país, i recuperat el format de manifestació tradicional de l'any passat, que va aplegar 108.000 persones segons la Guàrdia Urbana i 400.000 segons els organitzadors, l'ANC espera poder superar aquestes

Nou T-Roc

Qüestió d'actitud

Quan tens actitud, es veu. Es veu en la teva manera de parlar, de moure't. Es veu en tot el que fas. Però, sobretot, es veu perquè aconseguixes sempre tot allò que et proposes.

Gamma nou Volkswagen T-Roc: Consum mitjà (l/100 km), de 4,6 a 7,8; emissió de CO₂ (g/km), de 122 a 168. Model mostrat: Volkswagen T-Roc R-Line amb equipament opcional.

Autopodium
Girona, Figueres,
Sant Feliu de Guixols,
Mont-ras, Olot,
Lloret de Mar
www.autopodiumvw.com

més informació

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Diada 2022

Aragonès ja veu el conflicte en vies de retorn a la política

■ El president defensa en el discurs de la Diada que la desjudicialització és “imprescindible” per abordar l'autodeterminació ■ Diu que el país votarà tard o d'hora “en funció de la força” que tingui

Óscar Palau
BARCELONA

El president Pere Aragonès va fer una defensa ahir de la via del diàleg i la negociació, que segons ell ja està donant fruits perquè va presumir que estan “aconseguint retornar el conflicte cap a la política”. “D'on no hauria d'haver sortit mai”, subratllava, en el clàssic missatge de la Diada, enregistrat aquest cop a les ruïnes d'Empúries. El president va voler reivindicar que s'està arribant a acords a la taula de diàleg en la línia de facilitar la fi de la repressió i posar fi a l'amenaça de la judicialització, una condició que veu “imprescindible” per facilitar després una negociació que entri en el fons del conflicte polític, que no és altre que la voluntat “majoritària, sòlida i transversal” de la ciutadania catalana de decidir el futur “amb llibertat”.

Aragonès va voler reivindicar que “absolutament mai” renunciarà al dret a l'autodeterminació de Catalunya, i va dir que és “inevitable” que el país torni a votar, perquè és la proposta més inclusiva i que genera més consens. Això sí, el fet que trigui més o menys temps a fer-ho, va dir, anirà “en funció de la força” que mostri la societat catalana. “Però ho farem”, refermava. El republicà afirmava que Catalunya ha de poder escollir “entre un estat obsolet que no respon a les necessitats de la ciutadania –i aquí ho lligava amb l'actualitat exemplificant-ho, després de la greu avaria de divendres, amb “el nefast i inacceptable” servei de rodalies i regionals de Renfe– i una república catalana “amb totes les eines i tots els recursos” per fer la vida més fàcil a la gent.

Després d'uns dies convulsos arran de la guerra entre l'ANC i ERC que farà que avui el partit no envii ningú del govern ni de la plana major a la manifes-

El president Aragonès, durant l'enregistrament del missatge amb motiu de la Diada a les ruïnes d'Empúries ■ ARNAU CARBONELL

tació de la tarda, Aragonès va evitar llançar més llum al foc en el missatge institucional, i va constatar la importància històrica de l'Onze de Setembre per reivindicar el dret a decidir i la independència, que creu que es tornarà a demostrar avui. Això sí, va evitar donar suport directament a la principal mobilització i va fer una crida genèrica a participar “dels diferents actes que s'organitzen arreu del país”. Ell, així, participarà aquest matí en les ofrenes florals a l'estàtua i la tomba de Rafael Casanova; al migdia serà a l'acte polític d'Òmnium i després, en un dinar d'ERC, i a la nit presidirà l'acte institucional del govern a Montjuïc.

Més enllà del conflicte polític, Aragonès va aprofitar el discurs per reivindicar que governa pensant “en la Catalunya sencera”, i per això va citar algunes de les conseqüències del seu executiu, com la gratuïtat de l'I2 per a 25.000 nens i

Les frases de Pere Aragonès

“És important destacar que estem aconseguint retornar el conflicte cap a la política, d'on no hauria d'haver sortit mai”

“Catalunya votarà. Ho farà més tard o més d'hora en funció de la força que tinguem, però ho farà. Ho farem”

“Us convido a tots i a totes a participar dels diferents actes que s'organitzen arreu del país. Cadascú d'acord amb les seves pròpies conviccions”

Illa insta al diàleg per “endreçar políticament” el país

El cap de l'oposició, Salvador Illa, va reclamar també en un missatge enregistrat que la Diada d'avui sigui una jornada “de respecte i convivència”, i reconegui “la pluralitat de pensaments” a Catalunya. El líder del PSC va fer una crida a “la unitat i el consens”, perquè Catalunya “ho té tot per poder tirar endavant”, si bé creu que falta “endreçar-la políticament” i que cal fer-ho “a través del diàleg i l'acord”. En el missatge també es va dirigir explícitament als ciutadans espanyols per garantir-los que Catalunya “vol treba-

llar amb la resta de territoris espanyols per una Espanya millor, més plural i diversa”. Des d'En Comú Podem, Jéssica Albiach va reivindicar que la Diada és “de tots els catalans, no de Junts i l'ANC només”, i va reclamar una “reflexió” com a país per tornar-ne a fer un “espai massiu, obert, plural i transversal de participació”. Durant el consell nacional celebrat a l'Hospitalet, Albiach va acusar el govern d'estar “aguantant-se per un fil” i més preocupat per veure qui va a la manifestació que per solucionar la crisi. “La

pregunta no és quan trenbaran el govern sinó fins quan faran veure que són un govern”, etzibava, mentre avisava Aragonès que si els vol de socis en el pressupost haurà de triar entre ells o “la baixada d'impostos als rics” que retreu que vol Junts.

Cs va confirmar que no anirà a cap acte institucional d'una Diada que veu cada cop més “sectària”, i el PP va sucocar pa en la divisió independentista, que li fa “vergonya aliena”. També fa anys que no va a actes institucionals, però sí que en farà un de propi.

nenes de dos anys que han començat ara l'escola bressol, amb voluntat d'estendre-la a tot el cicle entre zero i tres anys, o el suport a la nova llei per defensar la llengua a l'escola que permet que “per primera vegada en els últims set anys” cap centre educatiu comenci el curs amb la imposició judicial de fer un 25% de classes en castellà. Igualment, enumerava altres mesures a punt d'implantar-se, com l'energètica pública, el nou *hub* digital i audiovisual a Sant Adrià, l'impuls a les polítiques de recerca o el desplegament del Pacte Nacional per a la Indústria que es va signar divendres. A més, es conjurava per “redoblar” esforços per acompanyar la ciutadania en una tardor i hivern que seran “complicats” per una inflació disparada. “Construir la nació també, i sobretot, vol dir això: estar al costat de la gent”, insistia.

Una altra enganxada

En tot cas, les discrepàncies no cessen entre Junts i ERC, que van protagonitzar una altra enganxada ahir mateix, després que el líder dels republicans, Oriol Junqueras, retragués als socis que no siguin a la taula de diàleg. “El PSOE agraeix que hi hagi independentistes que no hi apostin”, deia a *EL Periódico*, una afirmació que no va trigar a contestar el portaveu de Junts, Josep Rius. “El que segur que agraeix el PSOE és tenir un soci a Madrid que li vota gratis els pressupostos que li permeten desinvertir en rodalies a Catalunya”, s'hi tornava a Twitter. La presidenta suspesa del Parlament, Laura Borràs, també retreia a ERC que la majoria dels seus dirigents no vagin avui a la manifestació, perquè això “desanima i desmobilitza”. “El que cal és el contrari, ser al costat de la gent, assumir crítiques, entomar-les i escoltar les queixes per treballar per posar-hi remei”, etzibava.

Qui ja va celebrar la Diada ahir va ser el president a l'exili, Carles Puigdemont, que amb l'exconseller Toni Comín van participar en un acte unitari vora el castell d'Anvers, on hi ha enterrat el marquès de Rubí, exiliat català de la guerra de Successió, i on es va recordar també la figura d'un altre exiliat austriacista, Josep Plantí. ■

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Diada 2022

Deixant enrere Colom

MISSATGE • El recorregut de la manifestació de l'ANC vol denunciar “la mentalitat colonialista i imperialista” de l'Estat espanyol **FINAL** • Arribarà fins a l'estació de França, a tocar del Parlament, per apropar-se a la “sobirania plena” que voldrien

Anna Serrano
BARCELONA

La manifestació convocada per l'ANC sortirà dels jardins de les Tres Xemeneies, a l'avinguda del Paral·lel, i anirà fins a l'estació de França, on s'instal·larà l'escenari final. És un recorregut de prop de dos quilòmetres amb el qual, després de dos anys de pandèmia, l'Assemblea recupera una mobilització dinàmica. “La primera decisió va ser tornar a la manifestació en moviment, en contraposició a la concentració estàtica per la covid”, explica la coordinadora de la comissió d'incidència internacional, Bàrbara Roviró. El dinamisme “permet allargar més l'acció i mostrar que la gent hi és i està en moviment”, afegeix.

En el camí que va del Paral·lel a tocar del parc de la Ciutadella (passant pel moll de la Fusta i el passeig d'Isabel II fins a l'avinguda Marquès de l'Argentera, per acabar davant de l'estació de França), els manifestants deixaran enrere el monument a Colom. L'emblemàtica i polèmica estàtua de la capital catalana pren cert protagonisme en una marxa que vol denunciar que, “sense haver-la abandonat mai”, des de l'Estat espanyol “s'està reforçant aquesta visió colonialista que té sobre les perifèries”. “Mantenen una mentalitat altament colonialista i imperialista”, considera Roviró, que esmenta, entre altres, episodis recents com el de si el rei Felip VI es va aixecar o no al pas de l'espasa de Simón Bolívar en la investidura de Gustavo Petro com a president de Colòmbia.

El monument de Colom, de 60 metres d'altura, es va inaugurar el

El monument de Colom al front marítim barceloní ■ ARXIU

1888 amb motiu de l'Exposició Universal en honor del “descobridor”. El monument va ser dissenyat per Gaietà Buïgas i l'estàtua és obra de l'escultor Rafael Atché. Objecte de nombroses iniciatives al llarg dels anys, una de les més vistoses va ser la que va tenir lloc el 14

de febrer del 1992, quan Cristòfor Colom es *casava* amb l'Estàtua de la Llibertat a Las Vegas dins del projecte *Honeymoon* de l'artista Antoni Miralda, o la que el va fer aparèixer vestit amb la samarreta del Barça el 2013. El monument i el seu simbolisme també han estat,

“Perpetuar la memòria de l'il·lustre genovès”

El monument el va inaugurar l'1 de juny del 1888 la reina regent Maria Cristina de Borbó coincidint amb l'Exposició Universal. En la crònica de ‘La Vanguardia’ de l'esdeveniment, s'explica que l'aleshores alcalde de Barcelona, Francesc Rius i Taulet, va explicar que havien aixecat el monument per “perpetuar la memòria de l'il·lustre genovès erigint un grandios monument que, a la vegada, recorda un fet gloriósissim”. L'estàtua estava coberta amb una bandera que es va retirar per inaugurar-la. La crònica detalla que, després de la cerimònia, que es va fer entre les cinc i les sis de la tarda, “fins ben entrada la nit, va ser nombrosa la concurrència al voltant del monument”.

sovint, en el focus polític. La CUP ha demanat en reiterades ocasions que se segueixi l'exemple d'altres ciutats que han retirat l'estàtua de Colom i que també desaparegui del front marítim barceloní. I el mes de maig passat, sense anar més lluny, es presentava el projecte d'un equip d'arquitectes per a la reforma del port que suggeria substituir l'estàtua per una alzina metàl·lica.

Sigui com sigui, el monument hi és i continua dempeus, motiu pel qual l'Assemblea proposa que en el seu recorregut es visualitzi que els participants de la manifestació “superem i deixem enrere” tot allò que

El monument es va inaugurar el 1888 amb motiu de l'Exposició Universal

simbolitza i evidencia la icònica estàtua. En el traçat, també hi ha altres punts significatius com l'antiga plaça Antonio López (ara d'Idrissa Diallo) i l'edifici de Capitania. La idea és anar endavant i “intentar apropar-nos al que hauria de ser la sobirania absoluta pròpia, que és el Parlament”, detalla Roviró, i remarca: “És una marxa deixant enrere allò que rebutgem i apropant-nos a la sobirania que volem.” Des de l'Assemblea, lamenten que, en aquests moments, les forces independentistes no estan prioritzant la independència i recorden que sumen una majoria del 52%. Roviró destaca, però, que “és una manifestació per la independència” i que volen màxima participació per, fins i tot, poder “reforçar” les posicions quan es negocia amb Madrid. ■

Federació d'Ateneus
de Catalunya
www.ateneus.cat

ELS ATENEUS AMB
L'11 DE SETEMBRE

DIADA NACIONAL DE CATALUNYA

Per una cultura
associativa de país!

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Diada 2022

La festa dels símbols

UN CLÀSSIC • La presència d'elements simbòlics, ja sigui en forma d'escenificació o a través del color d'una samarreta, s'ha convertit ja en un element tradicional de totes les diades **FER-LA VIRAL** • Experts del disseny assenyalen que la proliferació de les xarxes socials i la facilitat amb què tothom pot compartir una imatge ha afavorit encara més, arreu, l'aposta pels símbols

Teresa Márquez / Sara Muñoz
BARCELONA

Simbologia associada a la moderació, a la institucionalitat, al trencament, a la superació d'una etapa, a un horitzó de futur. Simbologia per expressar anhels, desitjos, reivindicacions. La història de la humanitat pot ser explicada a còpia de símbols. Són eines de comunicació que, en l'era de la imatge, han anat guanyant protagonisme fins a convertir-se en les estrelles de cada convocatòria. Ja no hi ha manifestació social, també les de caire lúdic, que no estigui farcida d'icones. El dissenyador Jordi Mas, qui en alguna ocasió ha rebut encàrrecs de partits polítics i d'alguna entitat sobiranista, explica com en l'era en què tothom busca l'impacte immediat a través d'una o diverses imatges, "el simbolisme o el disseny encaminat a cridar l'atenció de lluny, a buscar la fotografia significativa del moment, està molt present". "Es busca generar una imatge que sigui com una taca, molt visible", afegeix.

Aquesta argumentació encaixa com anell al dit amb les darteres celebracions de la Diada Nacional de Catalunya. Des del 2012, les manifestacions convocades per l'ANC han estat massives. Durant set anys consecutius, més d'un milió de persones van inundar els principals carrers de la capital del país, arribant-se a superar alguns anys aquesta espectacular xifra. De ben segur, encara perdura en la retina de molts ciutadans la simbologia que ha vingut marcant cada cita, traduïda en escenificacions diverses, en lemes impactants o en l'aposta per uns colors molt específics. El 2012, amb l'ANC constituïda mig any abans, les previsions més optimistes van quedar desbordades, però les *performances* i la col·lecció de samarretes de la Diada encara trigarien un any a arribar. El 2013 va ser l'any de la via catalana, el de les samarretes grogues i el que donava el tret de sortida a l'era de les escenificacions. Les mans de milers de ciutadans s'unien de punta a punta del país creant una gran cadena humana, al llarg de 393,8 quilòmetres. Després vindrien samarretes blanques, vermelles, coralls, turqueses... fins a la negra d'aquest any.

"És important triar elements que tothom identifiqui d'una forma sen-

Un punter marca el camí

La del 2015 va ser la concentració popularment recordada com la del punter. A les 17.14 h, un punter gegant va iniciar el seu recorregut pel carril central de la Meridiana, mentre els manifestants, al seu pas, simbolitzaven una cremallera que s'anava tancant a mesura que l'element avançava. La *performance* no es va limitar a aquest element central. En paral·lel, la gent va anar aixecant punters del color de cadascun dels deu trams en què es dividia el recorregut, representant els grans reptes del nou país. Al final, tothom va tornar a aixecar les cartolines per formar un gran mosaic. L'eslògan d'aquell any: *Via lliure*.

Els prolegòmens de la consulta

La Diada del 2017 va estar marcada pel xup-xup de la consulta sobre la independència que ja es dibuixava a l'horitzó. Aquell 11 de Setembre s'ensumava també que l'Estat espanyol activaria totes les eines al seu abast per frenar la votació. Ara fa cinc anys, les samarretes de la Diada es van impregnar de l'esperit del referèndum i a la part davantera lluïen un gran "Sí", adverb que es reproduïa en els idiomes més parlats a Catalunya. La manifestació, de nou massiva, va escenificar un signe positiu, a les 17.14 hores, a la cruïlla entre el passeig de Gràcia i el carrer Aragó.

Onada a favor de la llibertat dels presos

El color corall va ser el de la Diada del 2018, però aquella manifestació ha passat a la història com el dia en què una onada formada per més d'un milió de persones va exigir a l'uníson la llibertat dels presos polítics. La manifestació d'ara fa quatre anys, la del lema *Fem la República catalana*, va transcórrer per la Diagonal. El moment més esfereïdor va tenir lloc, un cop més, a les 17.14 hores en punt, quan un silenci absolut es va apoderar del moment. Barcelona va emmudir de cop i més de 700 periodistes de tot el món ho van explicar arreu del planeta.

Esperant la sentència del Suprem

Finalment va arribar el 14 d'octubre del 2019, però durant la manifestació d'aquell 11 de Setembre tothom era conscient que la garrotada judicial estava a punt d'arribar i s'intuïa, sense por a errar, que la sentència estaria redactada amb voluntat d'escarmentar els acusats. El 2019 va ser la Diada de la samarreta turquesa i d'un lema concís: *Objectiu independència*. La cita va ser a les 17.14 h, a la plaça d'Espanya i els carrers adjacents. Vint-i-sis trams per escenificar des de l'aire un gran estel.

El missatge de la no rendició

El color negre, en contraposició al blanc, és el de la no rendició. Aquest és el principal argument esgrimit per l'ANC per explicar l'elecció d'enguany. Un color inèdit que simbolitza la lluita i que l'assemblea aspira que no s'associï, almenys aquests dies, amb el dol. En l'any del desè aniversari de les manifestacions organitzades per l'entitat independentista, el lema de la protesta que transcórrerà entre l'avinguda Paral·lel i l'estació de França serà: *Tornem-hi per vèncer. Independència*.

zilla, trobar aquella imatge que pots sospitar que es farà viral en molt poc temps", assenyalava Jordi Mas. En un moment en què una imatge pot estar disponible a tot el món en qüestió de segons, "el text passa a un segon terme, per darrere de la fotografia buscada", indica aquest dissenyador, qui també assenyalava que el fet que la imatge hagi passat a davant "no vol dir que el text sigui irrellevant: he presenciat reunions de moltes hores per triar una paraula".

Marc Pericas, dissenyador de l'empresa establerta a Mataró The Pericas, parla del pes que ha adquirit la simbologia en la societat: "Ja fa anys que és fonamental, sobretot en política. Només cal pensar en tots els colors que s'associen automàticament a una formació. Tots els partits s'esforcen per consolidar un color." La feina dels dissenyadors, però, s'ha anat complicant a mesura que les formacions polítiques han anat assolint aquest objectiu: "Has de pensar que si tries un color que el públic relaciona amb una formació concreta, el missatge pot ser malinterpretat. La solució passa molts cops per combinar tonalitats." També n'hi ha alguns, com les grans firmes comercials, que "cada cop opten més pels colors neutres per tal que l'elecció doni poc peu a la interpretació".

Pel que fa al missatge de text que es mira de fer arribar a la gent, Pericas subratlla que la tendència està virant els darrers anys "cap a missatges més simplificats, que tothom pugui entendre, i amb el mínim d'informació que sigui possible". Aquesta preferència és, ni menys ni menys, el resultat o la conseqüència directa d'estar davant d'una societat que, en paraules d'aquest expert, "llegeix menys i està acostumada a l'impacte visual curt, amb poc espai per a la reflexió".

Respecte de la iconografia que acompanya la celebració de cada Diada, Marc Pericas assenyalava la importància d'"aconseguir que la gent que hi participa se senti que forma part d'un moment exclusiu i, per tant, d'una fotografia única fàcilment identificable". D'altra banda, remarca la rellevància que han adquirit les imatges aèries, ara que els drons formen part del joc. "Els actes es dissenyen pensant en aquella foto que pot ser la portada d'un diari o obrir un informatiu", diu.

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

25 anys de pugna

ERC i Junts estan immersos en un combat electoral des que a finals dels noranta el primer va començar a esgarrapar l'espai de CiU. El xoc afecta el moviment independentista, dividit entre les elits i les bases i sense projecte. Experts indiquen que les municipals del 2023 són una data clau

Emma Ansola
BARCELONA

Hi ha unanimitat en establir el 2012 com la data d'inici del procés independentista amb la manifestació multitudinària de l'Onze de Setembre reivindicant la independència mentre el govern d'Artur Mas (CiU) negociava un pacte fiscal amb Rajoy. Deu anys després, el procés, que un sector dona per acabat amb els fets d'octubre del 2017 mentre un altre encara s'hi aferra i intenta reconstruir-lo, arriba adulterat a l'aniversari i amb una divisió extrema en el si del moviment independentista.

Dues esquerdes esquinquen a hores d'ara el moviment al bell mig de la Diada: una, la creada entre les elits dels partits i les bases, i l'altra, la provocada per la batalla electoral que enfronta Junts –abans l'extinta CiU– i ERC des que a finals dels anys noranta la coalició del president Jordi Pujol va veure amenaçat el seu espai nacionalista i independentista per l'embranchada republicana dirigida pel llavors dirigent del partit Josep-Lluís Carod-Rovira. Així ho assenyala el doctor i professor de ciència política de la UAB Oriol Bartomeus. "I és clar que un moviment dividit no és un moviment guanyador", remarca el catedràtic de ciència política de la UAB Joan Botella. Aquest professor afegeix un element més a l'anàlisi: la divisió interna que també pateix Junts per Catalunya i que s'ha intensificat després que la presidenta del partit hagi

Les frases

“El moviment està dividit entre les elits i les bases, però, a més, és que no hi ha cap projecte ni pla”

Joan Botella
CATEDRÀTIC CIÈNCIA POLÍTICA UAB

“A final dels noranta comença una guerra que s'endú l'Estatut, el govern d'esquerres i explica l'evolució i la fi del procés”

“És un combat purament electoral i ara molt important perquè estan empats i hi ha eleccions”

Oriol Bartomeus
PROFESSOR CIÈNCIA POLÍTICA UAB

estat suspesa de drets i deures com a diputada i, consegüentment, deixés la presidència de la cambra.

En aquest escenari polític transcorre la Diada d'enguany, i per aquest motiu tots dos politòlegs ja avancen que les eleccions municipals que s'han de celebrar el juny de l'any que ve seran una data clau sempre que el resultat sigui clar i desfaci l'empat actual entre ERC i Junts.

Una batalla amb empat

De moment, aquest empat regeix les relacions entre tots dos partits i socis de govern. Els republicans només van obtenir un escó més que Junts en les eleccions del 14 de febrer del 2021, gairebé vint-i-cinc anys després que ERC deixés enrere un pe-

ríode turbulent i començés a sumar escons amb xifres de dos dígits. Bartomeus fixa a final dels anys noranta l'inici d'aquesta batalla electoral entre ERC i Junts, una pugna que no ha acabat i que, segons aquest professor, també explica molt bé com s'ha anat desenvolupant el procés, ja que tots dos partits s'han anat mirant de reüll al llarg de tot aquest temps. “Potser ara és més evident la divisió, però a partir del 2018 ja s'observava una certa desorientació perquè no hi havia horitzó, no hi havia full de ruta, no hi havia projecte conjunt”, indica Bartomeus, en aquest afany d'ERC per guanyar terreny i de Junts per no quedar-ne despenjat.

Diada preelectoral

La pandèmia accentuaria la desmobilització, però a hores d'ara ja s'han visualitzat dues estratègies ben diferenciades per guanyar poder. “Un partit intenta atreure i capturar en exclusiva la base més mobilitzada”, explica en referència a Junts, mentre que ERC “vol i dol”, indica. Prova d'això ha estat el recent anunci del president confirmant que avui no anirà a la manifestació de l'ANC i que sí que ho farà a l'acte d'Òmnium. Caldrà veure com afecta això la mobilització, i més després que les darreres enquestes ja apuntaven a un cert cansament i desinterès dels menys activistes, que fins ara havien participat en la manifestació de la Diada.

En aquest sentit, Bartomeus qualifica d'“especta-

cular” el canvi de papers que han exhibit les dues formacions en els darrers cinc anys. Junts s'ha mogut cap a posicions “més radicals” quan, paradoxalment, és hereu d'un partit d'ordre com era CDC. ERC, per la seva banda, pren posicions molt més moderades.

“Més que un xoc d'estratègies, el que veig és un combat purament electoral que avui és més important perquè tenim eleccions. Un combat que es va endur l'Estatut, el govern d'esquerres i que explica el perquè el procés evoluciona com evoluciona amb dos partits en coalició que només es barallen per veure qui és més independentista”, afirma.

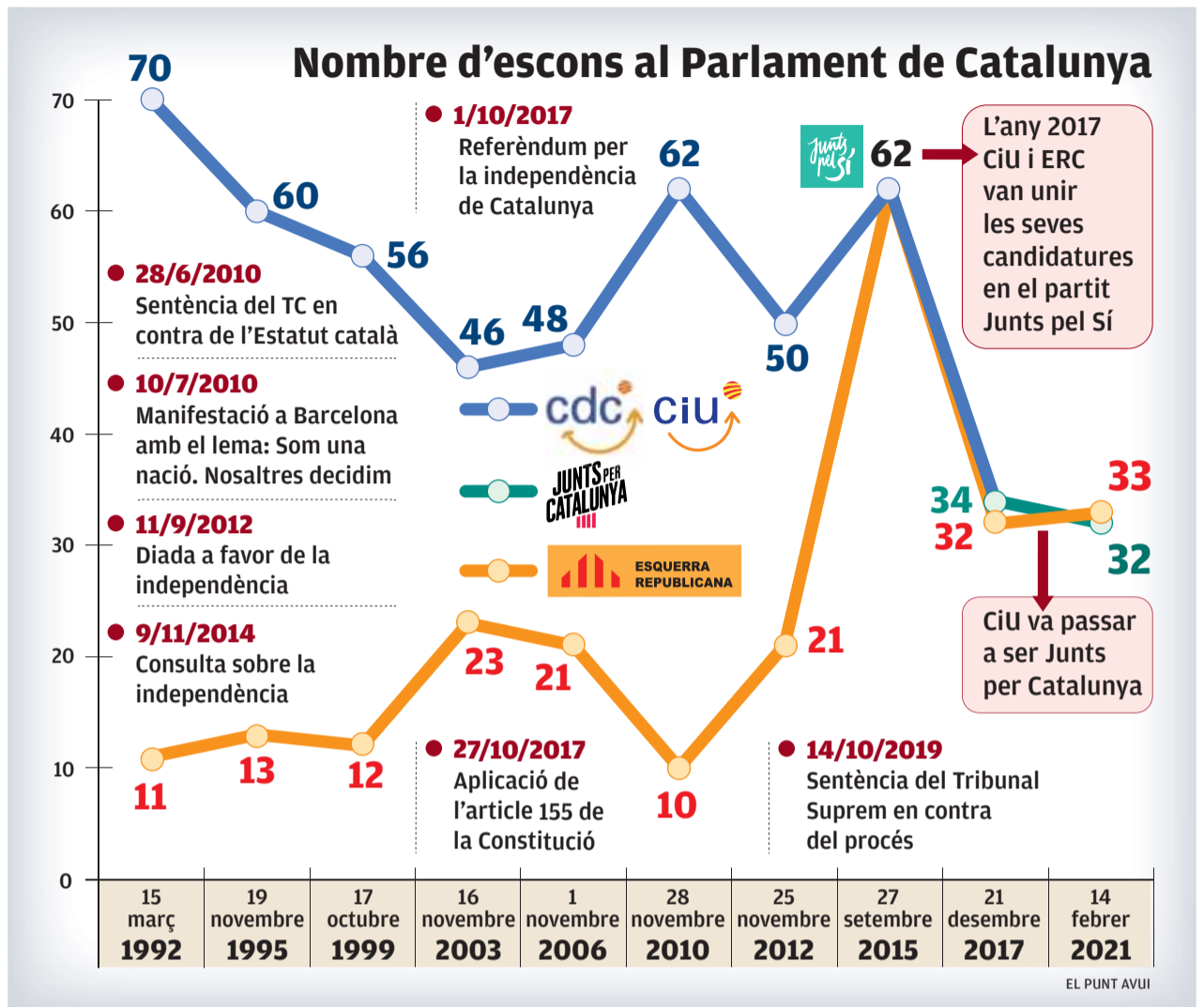
Botella posa l'accent en la manca d'una majoria que pugui aportar un projecte comú. “Amnistia i autodeterminació són

consignes”, diu Botella, “propaganda”, afegeix Bartomeus. “Cal explicar un projecte tangible amb agenda i accions per dur a terme”, demana Botella. En canvi, “ningú és capaç d'assumir la responsabilitat de llançar un programa ambiciós, nou”, afegeix. Bartomeus assenyala que ERC “no té les mans lliures amb Junts enganxada al clatell”. Si no fos així, creu que el partit tindria una línia més clara i pragmàtica tot reconeixent que el govern espanyol mai negociarà ni l'autodeterminació ni l'amnistia perquè “seria un suïcidi”, i més en temps d'eleccions al Congrés, afirma. Uns nous comicis que també poden fer variar tot el tauler polític si el govern canvia de color, la qual cosa porta l'estancament, i no només entre les files independentistes. “Ni la CUP

s'atreveix a construir un espai potent a l'extrema esquerra amb gent de Podem, per exemple, ni ho fan els constitucionalistes”, indica Botella.

Prova d'aquesta falta de projectes és el resultat de les eleccions al Parlament dels últims deu anys, ja que en cada convocatòria, assenyala el catedràtic, ha guanyat un partit diferent. L'any 2012 quedava primera CiU i posteriorment li seguirien Junts pel Sí (2015), Ciutadans (2017) i el PSC (2021). Ara, sense una clara majoria, ERC està lligada de peus i mans, ja que Junts encara té força per condicionarla. Per aquest motiu cap dels dos politòlegs vaticina un trencament del govern, i reiteren la importància de les municipals per poder tancar la pugna electoral. ■

Diada 2022

Camp de Tarragona
Terres de l'Ebre
Baix Penedès

11 DE
SETEM
BRE

Progrés — Futur

Diputació Tarragona

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Diada 2022

Primer va ser la missa

TRADICIÓ • La missa de la Diada es va fer per primer cop el 1886 per honorar els catalans morts el 1714 **ABAT** • Celebrarà la missa d'avui l'abat emèrit de Montserrat, Josep Maria Soler, que recordarà els 75 anys de l'entronització de la Moreneta

Mireia Rourera
BARCELONA

A les deu del matí d'avui se celebra a la basílica de Santa Maria del Mar la missa de la Diada nacional de Catalunya, “en sufragi i acció de gràcies pels defensors de les llibertats catalanes i per tots els patriotes que han lliurat la seva vida al servei de Catalunya”, que organitza des de la seva fundació, el 1899, la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat. Oficiarà la missa l'abat emèrit de Montserrat, Josep Maria Soler, en una cerimònia que enguany recordarà el 75è aniversari de l'entronització de la Mare de Déu de Montserrat, la Moreneta, que va suposar el primer acte de reconciliació nacional després de la Guerra Civil a Catalunya. En els darrers anys la missa l'ha oficiat el pare Josep Miquel Bausset, també monjo de Montserrat i conseller de la Lliga, un activista incansable a favor de la llengua dels Països Catalans.

Aquest és l'únic acte religiós que se celebra amb motiu de la Diada i la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat recorda que la primera edició d'aquesta missa, que es va fer el 1886 (abans que l'entitat fos creada), va ser el primer acte del qual es té constància de commemoració dels fets del 1714. “Després d'aquesta missa del 1886 es comencen a celebrar els 11 de setembre”, recorda Carles Armengol, president de la Lliga Espiritual. La idea de fer una missa de rèquiem pels caiguts el 1714 va ser del canonge de la Seu de Vic, Jaume Collell. “Havien passat 172 anys. Va ser una celebració plural i

El pare Bausset, monjo de Montserrat, va oficiar l'any passat la missa de la Diada ■ JORDI MANYÉ

136 anys fa que se celebra cada 11 de setembre una missa en record dels caiguts en el setge del 1714. La missa només s'ha interromput durant la Guerra Civil, en moments durs de les dictadures de Primo de Rivera i Franco, i es va fer en petit comitè i retransmesa per televisió durant la pandèmia.

transversal, amb participació no tan sols de catòlics catalanistes sinó també del sector esquerrà i federalista, força allunyat del món eclesial, representat per Valentí Almirall. Almirall, tot i les públiques diferències amb el canonge Collell, hi va assistir. També hi fou present Àngel Guimerà, home conservador però defensor abrandat de la llengua catalana i del seu ús”, explica Armengol. Ja aquella primera missa les autoritats la van mirar amb “precaució”; per això el capità general, Arsenio Martínez Campos, va imposar al bisbe, Jaume Català, que no es pronuncies cap sermó durant la cerimònia, per evitar “la lliure expansió de Collell”.

A partir de la missa pels caiguts convocada per Collell va ser quan la societat i les institucions van començar a organitzar actes en record i commemoració de la derrota soferta pels catalans contra les tropes de Felip V durant la guerra de Successió. I fins avui. “I la missa amb el temps va anar ampliant el sentit. Ara no és només per les víctimes d'aquell 1714 sinó per totes aquelles persones que han donat la vida pel país”, diu Armengol.

La missa de la Diada només ha estat interrompuda durant la Guerra Civil i durant els moments més durs de les dictadures, tant de Primo de Rivera com de Franco. Precisament va ser quan anava a la

missa de l'11 de setembre de l'any 1924, que aquell cop es feia a la basílica dels Sants Just i Pastor, quan la policia va detenir Antoni Gaudí. “El genial arquitecte era membre de la Lliga Espiritual i home profundament religiós. Aquell dia s'acostava a l'església per anar a la missa. La policia hi barrava el pas. Amb una altra persona que era allà mateix, va tenir un estira-i-arrotonsa amb la policia i se'l van endur a declarar. Gaudí es va negar a declarar en cap altra llengua que no fos el català i fou multat i empresonat”, explica Carles Armengol. Fa dos anys i per culpa de la pandèmia, la missa tampoc es va poder fer en format presencial. La junta de la Lliga la va celebrar en petit comitè a Montserrat i va ser retransmesa per la televisió del monestir.

Es preveu que avui Santa Maria del Mar s'ompli de gent que, abans o després, anirà a retre homenatge als caiguts al fossar de les Moreres. En l'imaginari popular, al fossar de les Moreres no s'hi enterra cap traïdor perquè s'hi van enterrar els màrtirs del setge de Barcelona del setembre del 1714. En realitat, s'hi van enterrar els màrtirs i els no màrtirs perquè al fossar de la basílica de Santa Maria del Mar s'hi enterrava tothom qui moria en aquella zona del barri de la Ribera (perquè fins més endavant no hi hauria cementiris). El 1884 l'escriptor Frederic Soler, conegut com a Serafí Pitarra, va guanyar un accèssit dels Jocs Florals amb el poema *El fossar de les Moreres*, en què deia: “Al fossar de les Moreres / no s'hi enterra cap traïdor; / fins perden nostres banderes / serà l'urna de l'honor.” El poema va tenir èxit i va romantitzar i dignificar el fossar. ■

Jornada de portes obertes i cultura popular al Parlament

Redacció
BARCELONA

El Parlament va iniciar, ahir, els actes de la Diada i ho va fer amb una altra commemoració, el 90è aniversari de la primera legislatura, que va començar el 6 de desembre del 1932, després que la cambra fos escollida en les

eleccions del 20 de novembre del mateix any, amb l'Estatut de Núria aprovat. Després de l'aturada durant la dictadura franquista, l'activitat del Parlament es va recuperar el 10 d'abril del 1980, un cop aprovat l'Estatut d'autonomia del 1979. D'aquesta manera, ara fa 90 anys que els dirigents polítics

van triar el palau per encabir la cambra legislativa actual.

La data es commemora a proposta de la presidenta suspesa Laura Borràs amb una festa popular i dues jornades de portes obertes. A la façana de l'hemicycle hi ha instal·lat un escenari, on ahir es va fer una ballada de sardanes amb la

participació de Borràs i la vicepresidenta amb funcions de presidenta, Alba Vergés, i actuacions musicals de joves talents de l'Esmuc i el conservatori del Liceu. Avui, s'hi han programat actuacions castelleres, de capgrossos, bestiari, gegants, bastoners i balls de grups folklòrics internacionals. ■

Ballada de sardanes, ahir, davant de la façana del Parlament amb motiu del 90è aniversari de la institució ■ ACN

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Diada 2022

OPINIÓ

Marta Vilalta

Secretària general adjunta i portaveu d'ERC

La independència la farem entre totes i tots

A vui és Onze de Setembre, la Diada Nacional de Catalunya, una jornada de lluita i defensa dels drets i les llibertats del poble català. És aquell moment en què reivindiquem qui som –un poble amb voluntat de ser–, d'on venim –de generacions de lluita en defensa de les nostres llibertats– i on volem anar, cap a una República Catalana de drets per a tothom.

Com cada any, sortirem als carrers per reclamar la independència del nostre país i la construcció d'una República Catalana integradora, radicalment democràtica, econòmicament pròspera i socialment justa, que disposi de totes les eines possibles per garantir igualtat d'oportunitats i millorar el dia a dia de la gent. Sabem que aquest és l'únic camí per proporcionar el futur que la ciutadania mereix.

Fem una crida a tota la ciutadania a participar en els diversos actes que se celebraran arreu del

territori. La mobilització és una eina imprescindible per avançar cap a aquest horitzó d'esperança, i és també un motor clau en la negociació davant l'Estat espanyol per resoldre el conflicte polític entre Catalunya i l'Estat.

La repressió continua. Seguim tenint companys i companyes a l'exili i centenars de persones encausades per haver defensat la independència o per haver posat les urnes l'1 d'octubre. I així ho constata cada cop amb més claredat la comunitat internacional: el Grup de Treball sobre la Detenció Arbitrària de les Nacions Unides, quan va demanar la llibertat dels presos i preses; l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, exigint una solució, i el Comitè de Drets Humans de les Nacions Unides, denunciant la vulneració dels drets humans d'Oriol Junqueras, Jordi Turull, Raül Romeva i Josep Rull.

I la repressió no ens fa oblidar –al contrari, fa més evident– que se'ns continua negant el dret a po-

Un estol d'estelades durant una Diada recent ■ Q.P.

der decidir democràticament el nostre futur col·lectiu com a poble. És davant d'aquesta negativa, és enfront d'aquesta persecució, que sabem que només hi ha un camí: persistència i determinació en la defensa de la República Catalana, d'acord amb els grans consensos de país, com són el referèndum i l'amnistia.

Per tot això, aquesta Diada cal

un cop més fer sentir la nostra veu. Com hem fet sempre: des de la transversalitat que ha fet gran l'independentisme i que ens ha permès esdevenir un moviment democràtic de majories. La diversitat del moviment independentista és precisament una de les nostres fortesales, el tresor més pre-

uat que tenim a l'hora de plantejar les nostres reivindicacions al món, i ens ha permès ser més i ser més forts. I és aquest el camí que hem de seguir per guanyar.

Els retrets entre independentistes, en canvi, i l'intent d'excloure part del moviment és el camí més curt cap a la derrota. És l'esperit de l'1 i del 3 d'octubre el que ens ha de guiar per a la confrontació

amb el nostre veritable adversari: l'Estat espanyol.

La independència de Catalunya l'aconsegurem pel camí de sumar, d'integrar, de ser inclusius. Precisament, l'independentisme s'ha fet gran quan ens hem donat la mà. Quan carrer, partits i institucions hem anat a l'una.

La independència de Catalunya l'aconsegurem en la mesura que seguim sent més, més forts i més ben preparats per a la propera vegada que ho tornem a fer. I això inclou defensar els consensos de país, articular les lluites compartides des de la via àmplia, enfortir-nos en l'esfera internacional i la confrontació democràtica amb l'Estat a través del procés de negociació, mentre sabem respondre de manera útil a les necessitats de la ciutadania en el dia a dia a través de polítiques republicanes i transformadores que no deixin ningú enrere.

Perquè ens necessitem tots i totes. Perquè volem ser, i som, un sol poble. Perquè la independència la farem entre totes i tots.

Bona Diada Nacional de Catalunya a tothom.

11804412615803

20

Onze de Setembre de 2022
Diada Nacional de Catalunya

Dos-cents anys amb els municipis,
construint la Catalunya del futur.

DDGI203
DEMARCATIÓ SOSTENIBLE

Diputació de Girona

20 1822-2022

Diputació de Girona i Oficina de Diàleg

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Diada 2022

OPINIÓ

Laura Borràs
Presidenta de Junts per Catalunya

L'Onze per la independència

Les manifestacions de la Diada, que, històricament, han tingut un inequívoc caràcter reivindicatiu, han esdevingut durant la darrera dècada un exemple de mobilització cívica i democràtica capaç de despertar admiració força més enllà del nostre país. Les immediatament anteriors a l'1 d'Octubre, de caràcter proactiu, van ser especialment intenses. I les immediatament posteriors als fets esdevinguts la tardor del 2017 i a la sentència del judici del procés, de caràcter reactiu, van ser especialment meritories.

Enguany, superat –esperem que definitivament– el parèntesi de la pandèmia, la Diada arriba marcada al calendari com una mena de pròleg de la commemoració del cinquè aniversari d'aquell immens exercici d'autodeterminació que va ser el referèndum de l'1 d'Octubre, que ens va mostrar la millor versió que tots, junts, som capaços d'oferir. Un aniversari que no arriba, certament, en un context gaire engrescador si tenim en compte que el principal motor d'aquelles espectaculars manifestacions va ser una unitat que a hores d'ara sembla un miratge.

Manifestació de la Diada, el 2019 ■ JOSEP LOSADA

Però si, ara que fa cinc anys, aquest Onze de Setembre ens interroga sobre el mandat de l'1 d'Octubre, des de Junts per Catalunya mantenim i refermem que la via cap a la nació lliure i independent que anhelem i que necessitem per tenir un futur de progrés i benestar és la via de la trobada i l'entesa de l'independentisme, la que sobreposa el valor de la unitat i la determi-

nació política al llast de les nostres diferències. Ens sembla massa fàcil assenyalar uns o altres per tot allò que ens sembla que no han fet prou bé, massa fàcil quedar-se a casa amb una raó que si no és compartida ni majoritària no és motor de canvi. Preferim mirar-nos al mirall, assumir els errors propis i els col·lectius, i recordar, recordar-nos, que fa cinc anys vam escriure una

partitura que només cal llegir per saber on vam afinar i on vam desafinar. Per això, l'autocrítica és tan necessària com l'autoestima. Hem comès errors, sí, és innegable, però també hem arribat més lluny que mai perquè hem fet moltes coses bé. Per això hem de persistir en l'objectiu i persistir en la mobilització, que és un dels principals actius del moviment independentista; un actiu irrenunciable.

La Diada és el record de les llibertats perdudes l'11 de setembre del 1714. Els historiadors del moment afirmaven que llavors el que va morir va ser un estat, una organització política, no un poble, i és a nosaltres –el conjunt de forces independentistes– que en tenim l'encàrrec electoral i, per tant, la responsabilitat, que ens toca escriure el seu destí. El model de desenvolupament i de progrés, que també vam perdre fa tres segles, ha estat la base del catalanisme i el motor de la independència de llavors ençà, és el que ens correspon de fer perquè és a les generacions que vindran a qui pertany el món i la llibertat que hem de construir des d'aquest present d'anormalitat i repressió. És temps de llaurar victòries cívils i democràtiques, com escrivia l'enyorada Patrícia Gabancho, que va morir ara fa cinc anys. Fem-ho sortint al carrer i manifestant-nos fins que aconseguim la independència!

Pujol admet que li preocupa el seu llegat

■ L'exmandatari sosté que ha fet coses molt ben fetes i d'altres que no el deixen satisfet

Redacció
BARCELONA

“És clar que em preocupa [el meu llegat]. He fet coses ben fetes, i fins i tot algunes coses molt ben fetes, però n'hi ha d'altres que no em deixen satisfet”, va assegurar ahir el president Jordi Pujol en una entrevista a *El Suplement* de Catalunya Ràdio, centrada en la mort de la reina Elisabet II. El dia abans de la Diada, l'exmandatari es va referir a la situació política del país i va assegurar que Catalunya, i també l'Estat, passen per “un moment de crisi política seriosa”, però va valorar que el Principat continuï tenint una “certa capacitat creativa”. “No som un país que hàgim de plorar a la cantonada, continuem sent un país que és

Pujol, en un acte dedicat a Trias Fargas el juliol passat ■ ACN

capaç en diversos àmbits de ser creador, i de llançar idees que tenen bona traducció fins i tot fora de casa nostra”, va celebrar. En la mateixa línia, Pujol va assegurar que cal estar “orgullosos” de la Catalunya d'avui: “Resistim bé, amb una resistència de no només tancar-se a casa i amagar-se.”

L'exdirigent de Convergència va rebutjar parlar de qüestions personals o de la causa judicial per corrupció que afecta la seva

família, però sí que va remarcar que tenir fills ha estat “un acte de fe” en Catalunya. “He estat un home que ha tingut la idea que era bo tenir fills; ha estat un acte d'optimisme meu i de la meua dona, de fe en el propi país, de fe en Catalunya”, va argumentar.

Sobre la mort d'Elisabet II, Pujol va afirmar que no pensa que “trontolli” la monarquia britànica, però que anirà tenint “un paper més simbòlic”. ■

DIADA NACIONAL DE CATALUNYA 2022

Caldes de Malavella **11/09** DIUMENGE

10/09 DISSABTE

11/09 DIUMENGE

- APLEC DE GERMANOR MUNICIPAL A TERRA NEGRA AMB ESMORZAR POPULAR
Hora: 10 h.
Organitza: Ajuntaments de Tossa de Mar, Llagostera, Vidreres i Caldes de Malavella.

- ACTE COMMEMORATIU I OFRENES FLORALS AL MONUMENT SITUAT A LA ROTONDA C. ONZE DE SETEMBRE I AV. PAÏSOS CATALANS. LECTURA DE MANIFEST I INTERPRETACIÓ DELS SEGADORS I D'ALTRES PECES MUSICALS A CÀRREC DE LA CORAL "CANTAIRES DE CALDES".
Hora: 11:30 h.
Organitza: Ajuntament de Caldes de Malavella i el suport de les Agrupacions polítiques locals i entitats del poble.

- SORTIDA AUTOBUSOS MANIFESTACIÓ A BARCELONA DE LA DIADA ONZE DE SETEMBRE-2022
Sota l'eslògan "Tornem-hi per vèncer: independència".
Hora: 13:30 h.
Sortida: Parc de la Sardana.
Organitza: Secció Local d'ANC. Col·labora: Ajuntament de Caldes de Malavella.

- BALL BERENAR AMB EL GRUP "PACO MUSIC".
Hora: 17 h.
Lloc: Sala Annexa de la Casa Rosa.
Organitza: Associació Gent de la 3ª Edat-Casa Rosa.

- AUDICIÓ-BALLADA DE SARDANES I INTERPRETACIÓ DELS SEGADORS.
Hora: 22 h.
Amb la Cobla La Flama de Farners.
Lloc: pl. de l'Ajuntament.
Organitza: Agrupació de Sardanistes.

- CAMINADA A TERRA NEGRA (APLEC DE GERMANOR).
Hora: 7:30 h.
Lloc: al Parc de la Sardana
Més informació a la web
www.clubexcursionistacaldesdemalavella.cat.
Organitza: Club Excursionista de Caldes de Malavella.

Associacions polítiques locals i entitats del poble

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Diada 2022

OPINIÓ

Ens trobem als carrers

Fa unes setmanes, a Prada, participant com a ponent a la Universitat Catalana d'Estiu a la secció de catalanisme polític –coordinada pel Dr. Joaquim Colominas i Ferran-, vaig dir que "cal tancar el dol". L'apreciat Joan Vall Clara, director d'El Punt Avui, hi dedicava un article –sempre és interessant llegir-lo, en Joan– mostrant acord però escepticisme respecte la capacitat de fer-ho. M'hi reafirmo: per fer el pròxim pas, per avançar cap a la independència tot rendibilitzant la força i els èxits de l'octubre del 2017, i per sumar-hi l'aprenentatge dels fracassos, toca superar l'impacte emocional col·lectiu generat per les pèrdues i decepcions des d'aquella tardor.

Prou lamentacions i culpabilitzacions, desànim i autoflagel·lacions, prou enganys i veritats a mitges. Cal tancar aquest període superant-lo per avançar. Parlo de dol, reivindicant l'espai per als

sentiments dins l'anàlisi de la història, i sobretot l'espai de les persones que fan la història des de les places i els carrers. Per escriure la història de tothom. No només la dels líders que imposen relat mediàtic i polític.

L'independentisme popular català ha crescut i s'ha enfortit des de baix, gràcies a la gent, al poble. Al poder revolucionari de l'octubre del 2017, s'hi arriba des de lluny i per la implicació de centenars de milers, milions de persones que posen la seva voluntat, la seva convicció, el seu temps, les seves emocions, el seu activisme i compromís al servei d'un propòsit. El dol obert els mesos que van seguir l'1-O és lògic i és complex, és popular i és col·lectiu. Al poder estatal l'interessa que ens quedem estancats en aquest marasma d'autocompassió i d'espaordiment. La por paralitza, deia Vall Clara al seu article, cert. Però encara més el desistiment i la pèr-

dua de confiança. L'independentisme català és del poble, i no es pot malbaratar en mans de les elits econòmiques i polítiques. El missatge més destructiu contra l'independentisme és fer creure que no és assolible i que toca acontentar-se amb les molles.

Ho transmet el govern català normalitzant la situació de bloqueig i repressió que imposa l'Estat, i s'accentua desmobilitzant manifestacions de la Diada i no aconseguint entesa estratègica.

Després de cinc anys toca reorganitzar-se com a poder popular, i contradir Joan Brossa quan diu que la gent no s'adona del poder que té: adonem-nos-en i exercim-lo com ja vam saber fer llavors. Ara mateix el desànim és una eina de control en mans dels qui ens volen ensorrats i imposen la retirada.

Ara mateix tota l'energia popular i mediàtica que es dedica als retrets i a l'autocompassió, al

Manifestació el 3-0 de l'any passat, per recuperar l'esperit del 2017 ■ J.R.

desànim i al ressentiment que corca, tota és energia que s'escapa i es perd per a l'independentisme, és energia que aprofiten totes les estructures del règim del 78 per enfortir la imposició de l'unionisme opressor. L'objectiu de la repressió de l'Estat és que aquest poble abandoni les seves aspiracions col·lectives, que deixi de lluitar per construir un futur

més just i digne per a tothom. Serà una rendició impossible si el poble no l'accepta. De baix a dalt vam fer créixer l'independentisme, de baix a dalt cal impedir que cali l'esperit de derrota, de baix a dalt cal demostrar que aquest poble no està disposat a tornar a l'autonomisme ni a estabilitzar l'Estat. Aquesta Diada, com sempre, ens trobarem als carrers!

La Diada és avui la llengua, hi és sempre

PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA

Fes-te'n soci!